

[Aage Fogh.]

faar fuld Rente af sin Restkapital, de 15 000 Kr.? Er det det, man forlanger fra Venstres Side? Det vil jeg gerne have et rent Svar paa, for saa ved vi nogenlunde, hvor vi er henne. Hvis Grundlaget for det Krav, der stilles, er dette, at Staten skal garantere fuld Forrentning af 100 pCt. af Værdierne, saa ved vi, hvad det drejer sig om. Men jeg vil nu tro, at man vil være lidt varsom med at gaa ind for det Krav lige i Øjeblikket, og jeg for min Del vil i hvert Fald sige, at den Del af Landmændene, der ikke lider under andet, end at de ikke faar fuld Rente af deres egen Kapital, der er anbragt i Bedriften, dem har jeg ikke stor Medlidenhed med, og jeg kan ikke se, at Staten har store Forpligtelser over for dem. Dem, jeg mener, at Staten har Forpligtelse til at tage sig af, det er dem, der ligger med den store Gældsbyrde.

Lad være, at der ikke var Mulighed for at gennemføre Rentetilskuddet, det har Oppositionen sat sig imod — jeg synes, de Landmænd, der sidder med Gælden derude, havde fortjent det —, men een Ting er givet, og det er, at Resultatet af de Forhandlinger, vi her staar i, skulde gerne blive, at der gennemføres en Gældsordning for de stærkest gældtyngede Landmænd derude. Det venter man af os, det tror jeg, jeg tør sige, og efter det Resultat, der opnaaedes den 22. Oktober, hvor i hvert Fald Partiet Venstre var ude og havde en kraftig Samtale med Vælgerne, havde jeg ventet, at man var vendt tilbage klar over, at i næste Omgang maatte der gennemføres noget til Lettelse for de gældtyngede Landmænd. Jeg havde ogsaa ventet, at den Blodfornæelse, Partiet fik, hvorved der kom en Række Repræsentanter ind i Tinget, om hvilke jeg tror, jeg kan sige, at de staar midt i den Kreds af Landmænd, der netop føler, hvor Skoen trykker, havde medført, at Partiet Venstre var blevet mere lydhør over for de Krav, der stilles fra den gældtyngede Del af Landbruget. Men desværre synes det at være saadan, at den Stilling, der blev indtaget i 1933 og 1934, skal opretholdes i 1936, og jeg ønsker derfor klart og tydeligt at gøre opmærksom paa, hvor Ansvar et ligger, hvis ikke Forslagene gennemføres. Det, vi burde naa til, og det, vi kunde naa til, var jo i Virkeligheden en Gældssanering, der fjernede den tyngende Gæld for dem, der havde Haab om at blive paa deres Ejendomme; og dertil burde føjes en Ordning for de Landmænd, for hvem der intet Haab er, saa at de kunde faa Lov til at forlade Erhvervet som frie Mænd og begynde paa

et andet Felt, mens Tid var. Det er Venstres Ansvar, hvis vi ikke naar et Resultat som det, jeg her har skitseret.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Duborg har Ordet for en kort Bemærkning.

Duborg: Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh var ved denne Lejlighed stærkt inde paa det, som man fra det Partis Side saa ofte søger ind paa, nemlig dette, at en Lettelse af Ejendomsskatterne automatisk medfører en Gældsstigning eller, kan jeg ogsaa sige, en Stigning i Ejendomsværdierne, og derfor i Virkeligheden ikke kommer det arbejdende Landbrug til gode. Man maa sige, at Praksis ikke bekræfter denne teoretiske Betragtning. Man har jo mere end tilstrækkelig Lejlighed til at anstille meget omfattende praktiske Undersøgelser over, hvorledes netop høje Ejendomsskatter og relativt lave Ejendomsskatter virker over for baade Gæld og Ejendomsværdier, og alle, der har noget Kendskab til Livet ude paa Landet, vil jo vide, at uden Hensyn til eller næsten uden Hensyn til, om Kommunerne har en Grundskyldsbeskatning, der ligger paa 3—4, eller de har en, der ligger helt nede ved 1, saa vil man ikke kunne paavise nogen nævneværdig Indflydelse derfra hverken paa Ejendomspriserne eller paa Gældsbehæftelsen i disse saa uhyre forskellige Kommuner. Derfor har denne Paastand, som fremføres idelig baade ude ved Møder og herinde særlig fra radikal Side, efter Praksis at dømme næsten intet med Virkeligheden at gøre. Det, der sker ved en forstandig Ejendomsbeskatning paa et rimeligt Grundlag, er dette, at Arbejdsvilkaarene for Landbruget bliver bedre, end naar Ejendomsskatterne er urimeligt høje. De gaar af de paagældende Indtægter, men det har ikke den Bivirkning — det viser Praksis —, som man gør gældende fra radikal Side.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: Jeg har blot taget Ordet for en kort Bemærkning for at konstatere, at jeg naturligvis havde Ret, og det ærede Medlem Hr. Aage Fogh Uret, at vi, det ærede Medlem Hr. Fibiger og jeg, intetsteds i vor Betænkning havde skrevet om de „stedse stigende“ Ejendomsskatter siden 1909—14, men havde givet Udtryk for det faktiske, at Ejendomsskatterne var større end, og [at vi ønskede dem bragt ned til, hvad de var i] 1909—14. Dernæst er